

Klasa: 530-02/17-01/108
Ur. broj: 338-01-12-17- 01
U Zagrebu, 09. lipnja 2017. godine

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
REGIONALNI URED

n/p voditelja - svima

PREDMET: Propisivanje lijekova na recept
➤ odgovor na upite, daje se

Poštovani,

nastavno na mnogobrojne upite u svezi mogućnosti propisivanja lijekova na recept, posebno tzv. „privatni recept“ i obveze izabranih doktora u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na propisivanje istih, a sve prema preporuci za primjenu lijekova koje osigurane osobe dobiju od bolničkih doktora specijalista, pripremili smo i ovim putem Vam iz Direkcije HZZO-a dostavljamo slijedeći odgovor.

Propisivanje lijekova na recept uređeno je propisom ministra zdravstva temeljem ovlasti iz Zakona o lijekovima (link: <https://www.zakon.hr/z/399/Zakon-o-lijekovima>; „Narodne novine“ broj 76/13. i 90/14.). U tom smislu je **Pravilnikom o mjerilima za razvrstavanje lijekova te o propisivanju i izdavanju lijekova na recept** (link: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_07_86_1937.html, „Narodne novine“ 86/13., 90/13., 102/14., 107/15. i 72/16.) člankom 8. propisano da je liječnički recept javna isprava koju na propisanom obrascu izdaje doktor medicine ili doktor dentalne medicine s odobrenjem za samostalni rad. Člankom 14. je nadalje propisano koji administrativni i stručni podaci moraju obavezno biti napisani na receptu. Istim Pravilnikom je u članku 17. utvrđeno da liječnički recept na temelju kojega se izdaje lijek na teret sredstava HZZO-a može, osim podataka propisanih tim Pravilnikom, sadržavati i druge podatke i oznake propisane općim aktima HZZO-a.

Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (link: <https://www.zakon.hr/z/192/Zakon-o-obveznom-zdravstvenom-osiguranju>; „Narodne novine“ 80/13 i 137/13; u daljnjem tekstu: ZOZO) uređuje opseg prava na zdravstvenu zaštitu, a time i pravo osiguranih osoba HZZO-a na lijekove, kao i druga prava i obveze osiguranih osoba te uvjete i način njihova ostvarivanja i financiranja, kao i prava i obveze nositelja odobrenja obveznog zdravstvenog osiguranja, uključujući prava i obveze ugovornih subjekata HZZO-a u svezi provedbe zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja. Člankom 21. ZOZO-a, u stavku 1. utvrđeno je da osigurana osoba u okviru prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja ima na teret sredstava HZZO-a ostvariti pravo na lijekove koji su utvrđeni osnovnom i dopunskom listom lijekova HZZO-a, a stavkom 4. istog članka ZOZO-a

utvrđeno je da je doktor specijalist bolničke zdravstvene ustanove obavezan uputiti svoj prijedlog za iznimnim odobrenjem liječenja preporučenim lijekom povjerenstvu za lijekove bolničke zdravstvene ustanove u kojoj se osigurana osoba HZZO-a liječi i to u slučaju ako je osiguranoj osobi predložio liječenje lijekom koji nije utvrđen u osnovnoj niti dopunskoj listi lijekova HZZO-a ili lijekom s važećih lista lijekova HZZO-a, ali za čiju primjenu na teret sredstava HZZO-a osigurana osoba ne ispunjava medicinske indikacije utvrđene važećim listama lijekova. Ovakvim načinom, ukoliko bolničko povjerenstvo za lijekove bolničke zdravstvene ustanove u kojoj se osigurana osoba liječi iznimno odobri liječenje takvim lijekom, osigurana osoba ima pravo ostvariti pravo na preporučeni lijek na teret sredstava bolničke zdravstvene ustanove, koja je obvezna i osigurati nabavu lijeka.

Člankom 20. ZOZO-a propisano je koje podatke sadrže važeće liste lijekova HZZO-a, a kao sastavni dio lista lijekova navedena su i „pravila propisivanja“ lijekova. Pravila propisivanja lijekova su utvrđena Odlukom o utvrđivanju osnovne i dopunske liste lijekova HZZO-a, sastavni su dio liste u stupcu „oznaka smjernice“. Pravila propisivanja utvrđuju određena ograničenja u indikacijama u odnosu na indikacije za koje lijek posjeduje važeće odobrenje za stavljanje u promet i/ili određene kriterije koje osigurana osoba mora zadovoljiti da bi ostvarila svoje pravo na mogućnost propisivanja lijeka na recept HZZO-a. (Pravila primjene lijeka na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja u bolnici utvrđena su u stupcu „oznaka indikacije“.).

Pravilnik o načinu propisivanja i izdavanja lijekova na recept („Narodne novine“ 17/09, 46/09, 4/10, 110/10, 131/10, 1/11, 16/11, 52/11, 129/13, 146/13, 45/14, 81/14, 17/15 i 113/16) utvrđuje način propisivanja i izdavanja lijekova koji se nalaze na osnovnoj i dopunskoj listi lijekova HZZO-a, a koji se u okviru prava na zdravstvenu zaštitu iz obaveznog zdravstvenog osiguranja osiguranim osobama HZZO-a propisuju na recept u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Lijekove na recepte HZZO-a propisuju izabrani doktori medicine, odnosno dentalne medicine primarne zdravstvene zaštite koji sa HZZO-om imaju sklopljen ugovor o provođenju zdravstvene zaštite (iznimno doktori hitne medicine i doktori specijalisti u djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevenciji i izvanbolničkog liječenja ovisnosti). Navedeni doktori lijekove propisuju na propisanim tiskanicama receptata (za osnovnu ili dopunsku listu lijekova).

Doktor u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na recepte HZZO-a može propisati samo one lijekove koji su u osnovnoj i dopunskoj listi lijekova označeni slovima „R“ i „RS“ i to samo onda ako su zadovoljena propisana „pravila propisivanja“ (kriteriji koji su navedeni uz neke lijekove na važećoj listi lijekova, a koji su sastavni dio liste lijekova i koji utvrđuju uvjete pod kojima osigurana osoba može ostvariti svoje pravo na lijek). Važeće osnovna i dopunska lista lijekova HZZO-a, osim što su objavljene u „Narodnim novinama“ sa svim svojim izmjenama i dopunama, objavljene su i kao cjelovite liste na web stranicama HZZO-a (link: <http://www.hzzo.hr/zdravstveni-sustav-rh/trazilica-za-lijekove-s-vazecih-lista/>).

Ovom prilikom podsjećamo da lijekovi, a sve sukladno članku 22. Zakona o lijekovima mogu biti u prometu u Republici Hrvatskoj ako imaju važeće odobrenje za stavljanje lijeka u promet, a koje izdaje Agencija za lijekove i medicinske proizvode Republike Hrvatske (HALMED) ili Europska agencija za lijekove (EMA). Navedenim odobrenjem u Sažetku opisa svojstava lijeka navedene su odobrene indikacije. Indikacije koje su odobrene od navedenih regulatornih tijela su u nekim slučajevima šire od onih koje su navedene u važećim listama lijekova i za koje se lijek može propisivati na recepte HZZO-a, što je jasno navedeno u „smjernicama/indikacijama“ na listi lijekova.

U slučaju postojanja medicinske indikacije za primjenu lijeka koji se ne nalazi na važećim listama lijekova HZZO-a ili u slučaju da preporučena primjena nije u skladu s propisanim kriterijima iz važeće liste lijekova HZZO-a, izabrani doktor u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u tom slučaju takav lijek ne može propisati na recept HZZO-a, o čemu mora jasno obavijestiti osiguranu osobu. Takav lijek se, ukoliko propisivač utvrdi ili potvrdi postojanje medicinske indikacije za primjenu lijeka kod osigurane osobe, može propisati na privatni recept, uz napomenu da osigurana osoba mora biti upoznata s činjenicama i razlozima zašto lijek ne može dobiti propisan na receptu HZZO-a i zašto će taj lijek morati

sama platiti u cijelosti prilikom podizanja u ljekarni. Navedeno se kao napomena mora označiti i u osobnom zdravstvenom kartonu osigurane osobe HZZO-a kojoj je lijek propisan (razlog ne propisivanja lijeka na recept HZZO-a i činjenica da je o svemu upoznata osigurana osoba). U tom slučaju, trošak nabavke lijeka koji je izabrani doktor u primarnoj zdravstvenoj zaštiti propisao na privatni recept Zavoda ne može teretiti sredstva obveznog zdravstvenog osiguranja niti u slučaju zahtjeva osigurane osobe za naknadom troška.

Slijedom svega gore navedenog još jednom navodimo da je pravno jasno utvrđen način propisivanja lijekova na recept ako se utvrdi postojanje medicinske indikacije za primjenu lijeka:

Ugovorni doktor medicine u primarnoj zdravstvenoj zaštiti može osiguranim osobama HZZO-a propisivati lijekove s važećih lista lijekova HZZO-a na recepte HZZO-a, ako su preporučeni i primjenjivati će se u skladu s kriterijima koji su navedeni u listi lijekova HZZO-a.

Lijekove na „privatni“ recept može propisati svaki doktor medicine koji ima važeće odobrenje za samostalni rad (licencu), dakle i bolnički doktori ako ocijene da je lijek medicinski indiciran za osiguranu osobu (pri čemu napominjemo da to pretpostavlja da je prethodno proveden postupak propisan člankom 21. ZOZO-a), ali i izabrani doktori primarne zdravstvene zaštite ako se utvrdi ili potvrdi postojanje medicinske indikacije za primjenu lijeka koji se ne nalazi na važećim listama lijekova HZZO-a ili u slučaju da preporučena primjena lijeka nije u skladu s propisanim kriterijima iz važeće liste lijekova HZZO-a (pri čemu napominjemo da o razlozima propisivanja lijeka na privatni recept, odnosno ne-propisivanja na recept HZZO-a, mora biti upoznata osigurana osoba).

Molimo da o svemu gore navedenom izvijestite sve ugovorne izabrane doktore medicine primarne zdravstvene zaštite, kao i djelatnike Zavoda koji sudjeluju u procesima naknade troškova za kupljeni lijek, te u procesu kontrole propisivanja i preporučivanja lijekova na teret HZZO-a.

S poštovanjem,

v.d. ravnatelja

mr.sc. Fedor Dorčić, dr.med.spec.